

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

E-post: postmottak@fkd.dep.no

Deres ref: 201200887- /CGR

Vår ref: 12/76067

28. januar 2013

HØRINGSSVAR: FORSLAG TIL ENDRING AV HAVBEITEFORSKRIFTEN

Veterinærinstituttet har som høringsinstans mottatt forslag til endringer i "Forskrift om tildeling og drift ved havbeiteverksemd (havbeiteforskrifta)". Veterinærinstituttet gir som høringsinstans først og fremst uttalelser om problemstillinger av betydning for dyrehelse, dyrevelferd og mattrygghet. De foreslåtte endringene i Havbeiteforskriften er i stor grad rettet mot prinsipper for saksbehandling og konsesjonstildeling og innebærer ingen endringer relatert til helse og velferd hos akvatiske dyr, i dette tilfellet for hummer og kamskjell. Derfor ble høringen ikke besvart fra Veterinærinstituttet.

Imidlertid burde et svar med en slik konklusjon ha blitt gitt, og vi beklager at det ikke skjedde innen tidsfristen.

Veterinærinstituttet har nå blitt kontaktet fra Fiskeridepartementet og blitt bedt om likevel å besvare høringen, og vi forstår det slik at det også ønskes en mer generell vurdering av forskriften som helhet utfra Veterinærinstituttet sitt faglige ståsted.

Vi har følgende synspunkter:

Forslagene til endringer i saksbehandling, herunder tildelingsmåter (etter utlysning av et antall konsesjoner med påfølgende saksbehandlingsrunder, kontra fortløpende tildeling basert på mottatte søknader) ansees ikke å ha konsekvenser for dyrehelse eller velferd.

Veterinærinstituttet er imidlertid av den oppfatning at kriteriene for tildeling av konsesjoner bør omfatte smittehygieniske vurderinger, særlig i fasen for yngelproduksjon. Havbeiteforskriften er i stor grad rettet inn mot virksomheten der det egentlige havbeitet skal foregå, og i liten grad mot havbeiteorganismenes opphav. I realiteten er havbeite både med hummer og kamskjell basert på produksjon av yngel i akvakulturanlegg, etter innfangning av foreldre dyr (ie rognhummer mv).

Klekking av rogn og produksjon av yngel skjer i oppdrettsanlegg før utsetting i havbeiteområde. Denne delen av virksomheten er regulert i Akvakulturdriftsforskriften, og derved ivaretatt. Imidlertid er det spesielle forhold ved havbeite som bør vektlegges

spesielt, slik som krav til bruk av stedegen stamme (§7 siste ledd). Det bør også legges spesiell vekt på å hindre smittekontakt generelt (ikke bare listeførte sykdommer) mellom havbeitedyr fra ulike områder og til/fra andre akvatiske dyr, både ville og i oppdrett. Veterinærinstituttet mener derfor at dette er momenter som bør tydeliggjøres i Havbeiteforskriften, og Mattilsynet bør inkluderes som fagmyndighet også i arbeidet med konsesjonstildeling.

Smittsomme sykdommer som lovverket gjelder for er inndelt i liste 1, 2 og 3. Bare hvitflekkssykdom på Liste 2 kan tenkes å angripe hummer, og ingen listeførte sykdommer er påvist hos kamskjell. Det er også bare hvitflekkssykdom som er listet av OIE (verdens dyrehelseorganisasjon) og som kan angripe hummer, ingen sykdommer på kamskjell.

Dette betyr imidlertid ikke at det ikke finnes smittsomme sykdommer hos hummer og kamskjell, feks har vi bakterieinfeksjonen gaffkemi som bæres av amerikansk hummer, og som gir alvorlig sykdom dersom europeisk hummer smittes. Under oppdrettsbetingelser kan det også synliggjøres andre infeksjoner, som i tette populasjoner kan gi sykdom uten at de tidligere har vært kjente smitteagens. Derfor er det viktig at oppdrett av arter for havbeite skjer under strenge driftshygiene forhold, for å hindre at evt "nye" smittsomme agens sprer seg fra individer/populasjoner fra et område til andre populasjoner og områder. Krav til stedegne stammer er et viktig tiltak i så måte, et annet vil være å hindre smittmessig kontakt mellom stedegne stammer fra flere områder under rogn- og yngelproduksjon.

Avlsmateriale fra ulike områder bør derfor ikke bringes sammen i denne fasen. Lokal produksjon for stedegen stamme enkeltvis og separat vil være å foretrekke. Dersom dyremateriale fra ulike områder skal holdes i samme produksjonslokaler, må det stilles svært strenge krav til smitteskiller, både gjennom vanntilførsel og avløp og fysisk mellom kar/produksjonsenheter. Det er også viktig å understreke at akvakulturdriftsforskriften gjelder ved håndteringen av sykdomsutbrudd, noe som allerede er synliggjort i havbeiteforskriften ved at krav til helsekontroll er tatt inn.

Veterinærinstituttet har følgende konkrete forslag til endringer i havbeiteforskriften:

- §6: Det innføres et nytt underpunkt som sier at dersom deler av produksjonssyklus for havbeitedyr skal foregå i akvakulturanlegg, skal plan for dette beskrives. Det bør legges spesiell vekt på forhold som har betydning for smittekontroll og risiko for uønsket spredning av genetisk materiale.
- §8a: Mattilsynet bør inn som annen myndighet, spesielt for å vurdere smittmessige forhold.

Vennlig hilsen

Atle Lillehaug

Fagansvarlig fiskehelse